

รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎ

การปรับปรุงประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ด้านเครดิต ดังนี้

(๑) ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การกำกับลูกหนี้รายใหญ่ (Single Lending Limit)

(๒) ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยการอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ประกอบธุรกิจแฟกเตอร์ริง (Factoring)

(๓) ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยการอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ประกอบธุรกิจรับซื้อหรือรับโอนลูกหนี้เงินให้กู้ยืม

(๔) ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยการอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ทำธุรกรรมการถ่ายโอนหรือรับโอนความเสี่ยงด้านเครดิต (Risk Participation)

☐ กฎใหม่

☒ แก้ไข/ปรับปรุง

☐ ยกเลิก

หน่วยงานของรัฐผู้เสนอร่างกฎ

ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.)

ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ

☒ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ

ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ กฎหมายมีความสอดคล้องเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ และมีเท่าที่จำเป็น มีการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

☒ สอดคล้องกับแผนการปฏิรูปประเทศ

ด้านกฎหมาย ในการปฏิรูปกฎหมายให้มีกฎหมายที่ดีและมีเท่าที่จำเป็น

ส่วนที่ ๑

เหตุผลความจำเป็นที่ต้องตรากฎและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎ

๑. สภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และผลกระทบของปัญหา

๑.๑ ปัญหาคืออะไร สาเหตุของปัญหาคืออะไร และผลกระทบของปัญหาคืออะไร

สภาพแวดล้อมในการประกอบธุรกิจของสถาบันการเงิน (สง.) มีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงไปตามบริบทเศรษฐกิจ ส่งผลให้ สง. มีความจำเป็นต้องปรับตัวให้เท่าทัน แต่ยังมีข้อจำกัดจากข้อกำหนดบางประการของหลักเกณฑ์การกำกับดูแล สง. ด้านเครดิตที่อาจก่อให้เกิดภาระในการขออนุญาตหรือต้นทุนในการดำเนินการที่เกินความจำเป็น ตัวอย่างเช่น

(๑) การประกอบธุรกิจสินเชื่อเพื่อการค้าและแฟ็กเตอร์สามารถย้ายนับลูกหนี้ในการคำนวณอัตราส่วนการกำกับลูกหนี้รายใหญ่ (Single Lending Limit: SLL) ได้เฉพาะในกรณีที่มีการประกันความเสี่ยงด้านเครดิต (เช่น การค้ำประกัน) หรือการประกันการส่งออกเท่านั้น ยังไม่ครอบคลุมบางกรณี เช่น การทำธุรกรรมสินเชื่อเพื่อการค้าและแฟ็กเตอร์ภายในประเทศที่มีการประกันภัยสินเชื่อเพื่อการค้า

(๒) การประกอบธุรกิจรับซื้อหรือรับโอนลูกหนี้เงินให้กู้ยืมสามารถทำได้กับคู่สัญญาที่เป็นธนาคารพาณิชย์ (ธพ.) และนิติบุคคลอื่นในประเทศเท่านั้น ส่งผลให้ ธพ. ต้องขออนุญาตรายการหนี้หากประสงค์จะทำธุรกรรมนอกเหนือขอบเขตหรือเงื่อนไขที่อนุญาตเป็นการทั่วไป

(๓) การทำธุรกรรมการถ่ายโอนหรือรับโอนความเสี่ยงด้านเครดิต (risk participation) สามารถทำได้เฉพาะกับคู่สัญญาที่เป็น ธพ. ในประเทศ ธพ. ต่างประเทศ และธนาคารเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ โดยสินทรัพย์อ้างอิงที่สามารถนำมาใช้ถ่ายโอนหรือรับโอนความเสี่ยงได้ต้องเป็นเงินให้สินเชื่อและธุรกรรมสินเชื่อเพื่อการค้าเท่านั้น ส่งผลให้ ธพ. ต้องขออนุญาตรายการหนี้หากประสงค์จะทำธุรกรรมนอกเหนือขอบเขตหรือเงื่อนไขที่อนุญาตเป็นการทั่วไป

๑.๒ เหตุใดรัฐจึงควรแทรกแซงในเรื่องนี้

หลักเกณฑ์ของ ธพท. ในบางส่วนอาจไม่สอดคล้องกับแนวปฏิบัติของการทำธุรกรรมในตลาดปัจจุบันหรือทำให้มีภาระในการดำเนินการ อันอาจมีผลกระทบต่อการปรับตัวและประสิทธิภาพในการดำเนินธุรกิจของ สง.

๒. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการแทรกแซง

การปรับปรุงหลักเกณฑ์ในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ สง. ทำธุรกรรมที่มีลักษณะคล้ายการให้สินเชื่อได้มีประสิทธิภาพและบริหารความเสี่ยงได้ดียิ่งขึ้น ดังนี้

(๑) การทำธุรกรรมสินเชื่อเพื่อการค้าและแฟ็กเตอร์: ขยายขอบเขตให้ สง. สามารถย้ายนับลูกหนี้ในการคำนวณ SLL ไปยังบริษัทประกันภัยและธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าได้ สำหรับธุรกรรมสินเชื่อเพื่อการค้าที่มีการประกันภัยสินเชื่อเพื่อการค้า โดยกำหนดคุณสมบัติของบริษัทประกันภัยว่าต้องมีหน่วยงานกำกับดูแลและได้รับการจัดอันดับเครดิตในระดับที่สามารถลงทุนได้เท่านั้น รวมถึงสามารถย้ายนับ SLL สำหรับกรณีการทำธุรกรรมแฟ็กเตอร์ระหว่างประเทศ ที่มีการประกันความเสี่ยงด้านเครดิตได้เช่นเดียวกัน เพื่อสนับสนุนการทำธุรกิจระหว่างประเทศ และส่งเสริมการเพิ่มสภาพคล่องให้ SMEs

(๒) การทำธุรกรรมรับซื้อหรือรับโอนลูกหนี้เงินให้กู้ยืม: ขยายขอบเขตให้ ธพ. รับซื้อหรือรับโอนลูกหนี้เงินให้กู้ยืมจาก ธพ. ในต่างประเทศได้ โดยอนุญาตเฉพาะกรณีที่เป็นลูกหนี้ syndicated loan ที่มีคุณภาพดีและสามารถก่อให้เกิดรายได้แก่ ธพ. ได้ในอนาคต เพื่อให้ ธพ. บริหารพอร์ตสินเชื่อและจัดการความเสี่ยงได้ดียิ่งขึ้น

(๓) การทำธุรกรรมการถ่ายโอนหรือรับโอนความเสี่ยงด้านเครดิต (risk participation): ขยายขอบเขตประเภทสินทรัพย์อ้างอิงให้ครอบคลุมถึงธุรกรรมแฟ็กเตอร์และการค้ำประกัน และคู่สัญญาให้ครอบคลุมบริษัทประกันภัยในต่างประเทศที่มีหน่วยงานกำกับดูแลและได้รับการจัดอันดับเครดิตในระดับที่สามารถลงทุนได้ ให้สอดคล้องกับบริบทในปัจจุบันของการทำธุรกรรมดังกล่าวในตลาดที่กว้างขึ้น รวมถึงปรับแนวทางการบันทึกบัญชีให้สอดคล้องกับมาตรฐานการบัญชีสากล

๓. การแก้ปัญหาในปัจจุบัน

๓.๑ วิธีการแก้ปัญหาที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบันคืออะไร

ไม่มี

๓.๒ ต่างประเทศแก้ปัญหานี้อย่างไร (ถ้ามี) และการดำเนินการดังกล่าวเหมาะสมกับสังคมไทยหรือไม่ อย่างไร

ไม่มี

๔. การรับฟังความคิดเห็น

☒ ได้รับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องแล้ว

☒ ได้นำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการวิเคราะห์ผลกระทบแล้ว

๕. ความสัมพันธ์หรือความใกล้เคียงกับกฎอื่น

ร่างกฎนี้มีความสัมพันธ์หรือใกล้เคียงกับกฎอื่นหรือไม่ อย่างไร

ไม่มี

๖. ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎ

๖.๑ กฎนี้จำกัดสิทธิหรือเสรีภาพ หรือก่อให้เกิดหน้าที่หรือภาระอะไรแก่ใครบ้าง

ไม่มี

๖.๒ มีมาตรการป้องกัน แก่ไข คุ่มครอง หรือเยียวยาให้แก่ผู้ได้รับผลกระทบตาม ๖.๑ อย่างไร

ไม่มี

๖.๓ กฎนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศ สังคม หรือประชาชนอย่างไร

(๑) ประชาชนมีโอกาเข้าถึงบริการทางการเงินและทำธุรกรรมได้รวดเร็วและสอดคล้องกับความต้องการหรือความจำเป็นในการดำเนินธุรกิจยิ่งขึ้น

(๒) สถาบันการเงินทำธุรกรรมได้มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับบริบทปัจจุบันและบริหารความเสี่ยงได้ดียิ่งขึ้น ตลอดจนสามารถลดภาระและต้นทุนในการดำเนินการที่เกี่ยวข้อง

๗. ความพร้อมและต้นทุนของรัฐในการปฏิบัติตามและบังคับการให้เป็นไปตามกฎ

๗.๑ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ

ธปท.

๗.๒ มีแนวทางและระยะเวลาเตรียมการในการปฏิบัติตามหรือบังคับการให้เป็นไปตามกฎอย่างไร และมีการนำเทคโนโลยีมาใช้อำนวยความสะดวกหรือลดขั้นตอนและค่าใช้จ่ายในการดำเนินการหรือไม่

ธปท. สามารถอาศัยกระบวนการกำกับดูแลที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบันได้ โดยมีฝ่ายงานที่กำกับดูแลและตรวจสอบให้ผู้ประกอบธุรกิจดำเนินการให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดอยู่แล้ว

ทั้งนี้ ธปท. ดำเนินการเผยแพร่การออกประกาศดังกล่าวและสื่อสารทำความเข้าใจกับผู้ที่เกี่ยวข้องผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น เว็บไซต์ อีเมล เพื่ออำนวยความสะดวกและลดค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ

๗.๓ มีแนวทางและระยะเวลาในการสร้างความเข้าใจให้แก่ประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามและการบังคับการให้เป็นไปตามกฎอย่างไร

ธปท. มีการเผยแพร่ประกาศฉบับนี้ในเว็บไซต์ของ ธปท. และมีอีเมลแจ้งให้ สง. ทราบเมื่อออกหลักเกณฑ์ เพื่อให้สามารถนำไปถือปฏิบัติได้อย่างถูกต้องเหมาะสม นอกจากนี้ ยังมีช่องทางในการหารือผ่านระบบคำขออนุญาตอิเล็กทรอนิกส์ และสื่อสารผ่านคำถามคำตอบแบบท้ายหลักเกณฑ์ รวมถึงได้แจ้งหมายเลขโทรศัพท์ท้ายหลักเกณฑ์ เพื่อให้ผู้ที่สนใจสามารถสอบถามประเด็นข้อสงสัยเพิ่มเติมได้

๗.๔ ต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายที่คาดว่าจะต้องใช้ในการปฏิบัติตามและบังคับการให้เป็นไปตามกฎในระยะ ๓ ปีแรก เป็นจำนวน.....บาท อัตราค่าจ้างที่ต้องใช้.. -.....อัตรา อัตราค่าจ้างที่มีอยู่แล้ว... -.....อัตรา อัตราค่าจ้างที่ต้องเพิ่มขึ้น... -.....อัตรา

ไม่มี

๘. ผลกระทบโดยรวมที่อาจเกิดขึ้นจากกฎ

๘.๑ ผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคม

ประชาชนและ สง. สามารถทำธุรกรรมได้โดยสะดวกและรวดเร็ว รวมถึงสามารถลดต้นทุนในการดำเนินการที่เกี่ยวข้อง อันจะเอื้อให้การจัดสรรทรัพยากรและการขยายตัวของกิจกรรมทางเศรษฐกิจเป็นไปโดยมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๘.๒ ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหรือสุขภาวะ

ไม่มี

๘.๓ ผลกระทบอื่นที่สำคัญ

ไม่มี

ส่วนที่ ๒

เหตุผลความจำเป็นในการใช้ระบบอนุญาต ระบบคณะกรรมการ
การกำหนดโทษอาญา และการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีดุลพินิจ

๙. เหตุผลความจำเป็นในการใช้ระบบอนุญาต

ไม่มี

๑๐. เหตุผลความจำเป็นในการใช้ระบบคณะกรรมการ

ไม่มี

๑๑. เหตุผลความจำเป็นในการกำหนดโทษอาญา

ไม่มี

๑๒. เหตุผลความจำเป็นในการกำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีดุลพินิจในการออกคำสั่งทางปกครอง
หรือดำเนินการทางปกครอง

ไม่มี

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อมูลที่ปรากฏในรายงานนี้เป็นข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบและวิเคราะห์
อย่างถี่ถ้วนแล้ว

ลงชื่อ

(นายเศรษฐพุฒิ สุทธิวาทนฤพุฒิ)

ผู้ว่าการ

ธนาคารแห่งประเทศไทย

๓ กันยายน ๒๕๖๘

หน่วยงานผู้รับผิดชอบ ฝ่ายนโยบายการกำกับสถาบันการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย

เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ นางสาวอาภา พรเศรษฐ์ถาวร และ นางสาวพิณทิพย์ ศรีชาติ

โทร. ๐ ๒๒๘๓ ๕๘๓๗

อีเมล CP-RPD@bot.or.th